Szoftvertechnológia

Continuous integration & delivery

Cserép Máté ELTE Informatikai Kar 2020.

Folyamatos integráció

- A folytonos integráció (continuous integration, Cl) egy olyan gyakorlati módszer, amely lehetővé teszi a programkódok ellenőrzésének és tesztelésének felgyorsítását
 - célja a lehetséges hibák, integrációs problémák azonnali, automatizált kiszűrése, visszajelzés a fejlesztőnek
 - a programkódok verziókezelő rendszer segítségével egy központi tárhelyre kerülnek, naponta többször
 - a tárhely tartalma minden módosítást követően automatikusan fordításra kerül (build automation), a fordítással pedig a lekódolt tesztek is végrehajtódnak
 - az így ellenőrzött kódot további tesztelés követheti

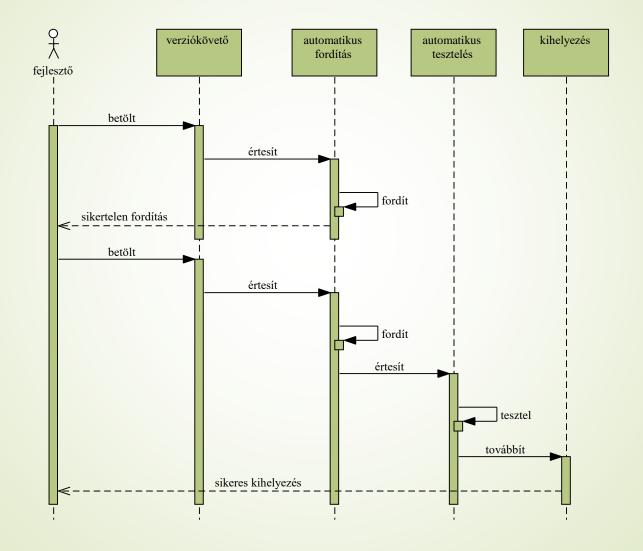

Folyamatos teljesítés

- Az agilis szoftverfejlesztés (agile software development) célja a gyors alkalmazásfejlesztés megvalósítása, inkrementális alapon
 - a szoftver folyamatos fejlesztés és kiadás alatt áll (continuous delivery), a sebesség állandó, a változtatások minden lépésben beépíthetőek (welcome changes)
 - a működő szoftver az előrehaladás mérőeszköze, előtérben az egyszerűség, ugyanakkor folyamatos odafigyelés a megfelelő tervezésre, optimalizációra
 - a fejlesztést általában önszervező, kis csapatok végzik, megosztott felelősséggel, folytonos interakcióval, gyors visszajelzésekkel
 - a folyamatos kiadások automatizálhatók, ekkor continuous deployment-ről beszélünk

Folyamatos integráció és teljesítés

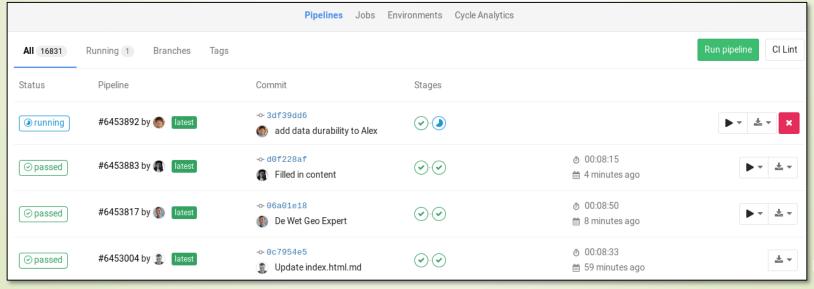

Feladatok

 A folyamatos integráció és teljesítés lépéseit egymásra épülő feladatok (jobs) láncolataként (pipelines) definiálhatjuk

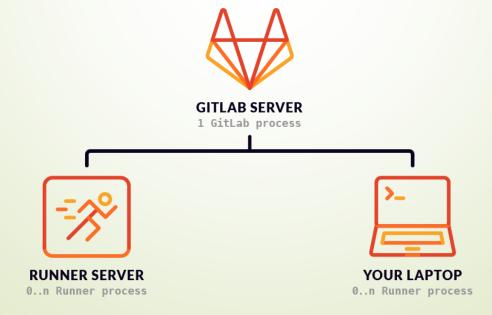

GitLab Runners

- A GitLab rendelkezik integrált, saját megoldással a folyamatos integráció és teljesítés támogatására
 - a feladatokat (jobs) a GitLab szervertől független ún.
 GitLab Runner példányok hajtják végre
 - Shell, SSH, VirtualBox, Docker, Kubernetes, stb.
 - a runnerek egyedileg konfigurálhatóak, lehetnek megosztottak vagy projekthez rendeltek

Docker

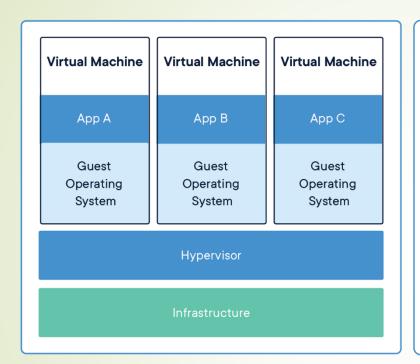

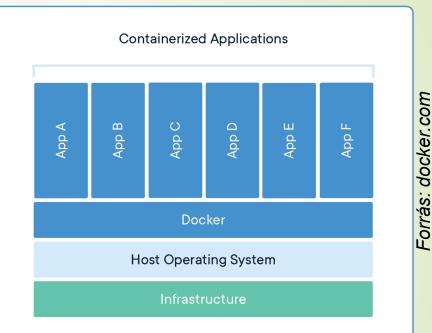

- A Docker napjainkban a legelterjedtebb container framework
 - a container hasonlít a virtuális gépekhez (VM) olyan tekintetben, hogy egy teljesen elkülönített, virtualizált környezett biztosít, amelynek a gazdaszámítógép szolgáltat erőforrásokat
 - a fő különbség a containerek és a virtuális gépek között, hogy minden container osztozik a gazda kerneljén a többi containerrel, a virtualizált hardver és az OS nem része, csupán az alkalmazásunkhoz kötődő könyvtárak, binárisok és a felhasználói terület
 - a containerek ezáltal nagyságrendekkel kisebb overheaddel bírnak a VM-ekhez képest, így könnyebb súlyú megoldást nyújtanak a virtualizációra

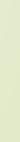

Virtuális gépek és containerek

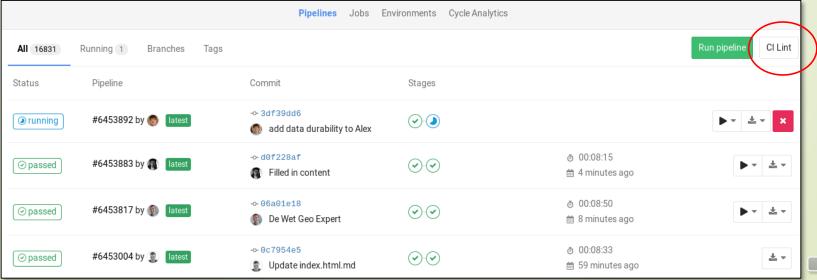

- a container frameworkök lehetőséget adnak hordozható alkalmazások létrehozására és menedzselésére
- az alkalmazások modularizálhatóak és skálázhatóak, a komponensek külön containerben futhatnak

- A folyamatos integráció konfigurációját a .gitlab-ci.yml fájl tartalmazza, YAML formátumban
 - a YAML (YAML Ain't Markup Language) egy emberi szemmel könnye(bbe)n olvasható strukturált leíró nyelv
 - https://yaml.org/spec/1.2/spec.html
- A GitLab webes felületén elérhető egy CI Lint funkció a formátum validálására beküldés előtt

YAML szintaxis

Példa YAML kód: name: Gipsz Jakab # kulcs-érték párok age: 42 details: # beágyazott kollekció givenname: Jakab familyname: Gipsz birthyear: 1978 languages: # értékek listája (tömb) - Hungarian - English - German # több soros szöveg intro multi: | multiple line introduction intro single: > single line introduction

GitLab CI/CD: jobs

- A .gitlab-ci.yml fájlban feladatokat (jobs) definiálhatunk, amelyekben megadhatjuk milyen utasításokat kell végrehajtaniuk (script).
- Pl.:

build_program: script:

- apt-get update -gg
- apt-get install -yqq build-essential
- make

GitLab CI/CD: multiple jobs

Több feladat is definiálható, továbbá megadható egy globális before_script elem is, amelyet minden job előtt végre kell hajtani. (Felüldefiniálható az egyes feladatokban.)

```
before_script:
```

- apt-get update -qq
- apt-get install -yqq build-essential cmake

build program:

```
script:
```

- mkdir build && cd build
- cmake ...
- make install

test program:

```
script:
```

- mkdir build && cd build
- cmake ...
- make test

GitLab CI/CD: stages

- A folyamatos integráció feladatait egymást követő szakaszokra (stages) oszthatjuk
 - alapértelmezetten 3 stage van: build, test, deploy
 - ez tetszőlegesen felüldefiniálhatjuk

stages:

- lint
- build
- Egy stage feladatai egymástól függetlenül párhuzamosítva végrehajthatóak (több runner bevonásával)
 - a stagek egymásra épülnek, amennyiben egy stage valamely feladata hibával zárul, a rá épülő stagek nem kerülnek végrehajtásra

GitLab CI/CD: stages

A folyamat stagekre osztása:

```
before script:
  - apt-get update -qq
  - apt-get install -yqq build-essential cmake
build program:
  stage: build
  script:
    - mkdir build && cd build
    - cmake ..
    - make install
test program:
  stage: test
  script:
    - mkdir build && cd build
    - cmake ..
    - make test
```

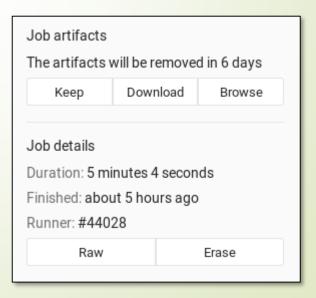

GitLab CI/CD: artifacts

 A CI feladatok részeként előállított bináris vagy egyéb állományokat megőrizhetjük (artifact)

```
pdf:
    script: pdftex paper.tex
    artifacts:
       paths:
        - paper.pdf
    expire in: 1 month
```

 Az artifactok a GitLab webes felületéről könnyen letölthetőek

GitLab CI/CD: artifacts

Artifactok definiálása:

```
before script:
  - apt-get update -qq
  - apt-get install -yqq build-essential cmake
build program:
  stage: build
  script:
    - mkdir build && cd build
    - cmake .. -DCMAKE INSTALL PREFIX=../install
    - make install
  artifacts:
    paths:
      - install/
    expire in: 1 week
```


GitLab CI/CD: dependencies

Az egymástól függő programok (modulok) ellenőrzése könnyen redundáns végrehajtáshoz vezethet:

```
before script: ...
build program:
  stage: build
  script:
    - mkdir build && cd build
    - cmake ..
    - make
test program:
  stage: test
  script:
    - mkdir build && cd build
    - cmake ...
    - make
    - make test
```


GitLab CI/CD: dependencies

Artifactok átadása jobok között:

```
before script: ...
build program:
  stage: build
  script:
    - mkdir build && cd build
    - cmake ...
    - make
  artifacts:
    paths:
      - build/
test program: # függ a build kimenetétől
  stage: test
  script:
    - cd build
    - make test
  dependencies:
    build program
```


Docker images

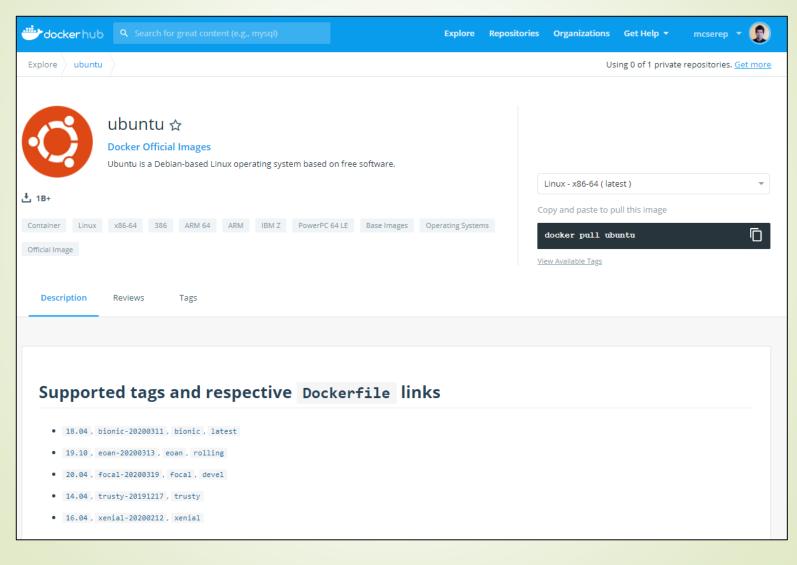
Docker container alapú GitLab Runner esetén megadhatjuk melyik docker image-ből kívánunk kiindulni:

```
image: ubuntu:18.04 tag név
```

- Docker image-t egy docker registryből kérhetünk:
 - Alapértelmezetten a publikus Docker Hub-ot használjuk, ahová saját image is feltölthető: https://hub.docker.com/
 - ► Használható privát docker registry is (pl. vállalati környezet) image: mycompany.com:5000/custom:latest
- Ha nem adjuk meg, akkor a runner konfigurációja adja meg a használandó image-t
 - a szofttech.inf.elte.hu runnerjei az ubuntu:18.04 imagere vannak konfigurálva

Docker Hub

- További lehetőségek (teljesség igénye nélkül):
 - only, except: Cl jobok végrehajtásának feltételhez kötése (például csak a master branch-en futtatni)
 - when: Cl jobok végrehajtásának feltételhez kötése (manuális vs. automatikus végrehajtás)

```
deploy_program:
    stage: deploy
    script:
        - ...
    only:
        - master
    when: manual
```


cache: fájlok, könyvtárak (tipikusan függőségek) megőrzése CI jobok és pipelineok között

```
pl.:
   cache:
    paths:
        - vendor/
```

■a cache kiüríthető manuálisan:

- variables: változók definiálása.
 A futtató környezetre számos változó már előre definiált:
 https://docs.gitlab.com/ee/ci/variables/
- services: szolgáltatások (pl. adatbázis motor) külön Docker containerben futtatása (docker-compose)

```
services:
    - mysql:latest
variables:
    MYSQL_DATABASE: my_db
    MYSQL_USER: my_user
    MYSQL_PASSWORD: very_secret_password
```

■a hosztnév mysql lesz (alias opcióval megadható más)

GitLab CI/CD: terminals

 A folyamatos integráció feladatainak végrehajtását egy online terminál ablakon keresztül követhetjük a GitLab webes felületén

```
Job #1394 triggered just now by 3 Administrator
running
Running with gitlab-runner 11.3.0~beta.694.gf4a3dadf (f4a3dadf)
   on shell-runner d8b80d51
Using Shell executor...
Running on Steves-MBP-2...
 Fetching changes...
HEAD is now at 1aeb472 Update .gitlab-ci.yml
 Checking out laeb4725 as master...
 Skipping Git submodules setup
 $ sleep 15
$ echo "Done"
Done
Terminal is connected, will time out in 30m0s...
```


GitLab CI/CD: példa projektek

Amőba C++/Qt implementációval: https://szofttech.inf.elte.hu/mate/tictactoe-qt

```
1 image: ubuntu:18.04
3 stages:
    - build
   - test
7 before_script:
   - apt-get update -yqq
   - apt-get install -ygg build-essential
   - apt-get install -ygg gt5-default
11
12 # Build
13 build_game:
14 stage: build
   script:
15

    cd TicTacToeGame

16
   - qmake
17
    - make
18
19
20 # Test
21 test_model:
   stage: test
23
   script:
   - cd TicTacToeTest
24
25
    - gmake
    - make
26
27
      - make check
```


GitLab CI/CD: példa projektek

Amőba C#/.NET implementációval: https://szofttech.inf.elte.hu/mate/tictactoe-dotnet

```
1 image: mcr.microsoft.com/dotnet/core/sdk:3.1
3 stages:
    - build
   - test
7 before_script:
    - dotnet --version

    dotnet restore

10
11 # Build
12 build model:
13 stage: build
14 script:
     - dotnet build TicTacToeGame.Model
15
17 build_persistence:
18 stage: build
19 script:

    dotnet build TicTacToeGame.Persistence.Text

      - dotnet build TicTacToeGame.Persistence.Binary
21
22
23 # Test
24 test model:
    stage: test
26 script:
27

    dotnet test TicTacToeGame.Test

28
```


Travis CI

- Folyamatos integrációs szolgáltatás GitHub projektekhez
 - Nyílt forráskódú projektekhez ingyenesen használható

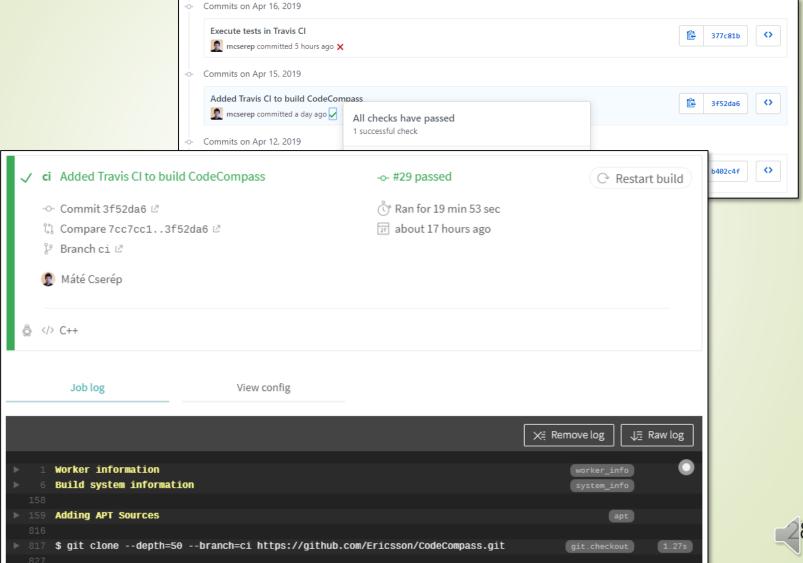

Travis CI

- https://travis-ci.com/
- Támogatja a Linux, a Windows és a macOS operációs rendszereket, több előkészített környezettel (*image*)
 - A környezetet a használt programozási nyelvhez állíthatjuk be, az elterjedtebb fordító eszközökkel és könyvtárakkal
- A CI konfigurációt a .travis.yml fájlban adhatjuk meg

Travis CI – GitHub integration

Travis CI

Például:

```
os: linux
dist: xenial
language: cpp
stages:
  - compile
  - test
  - deploy
# . . .
jobs:
  include:
    - stage: compile
        - cd $TRAVIS BUILD DIR
        - mkdir build && cd build
        - cmake ...
        - make
```

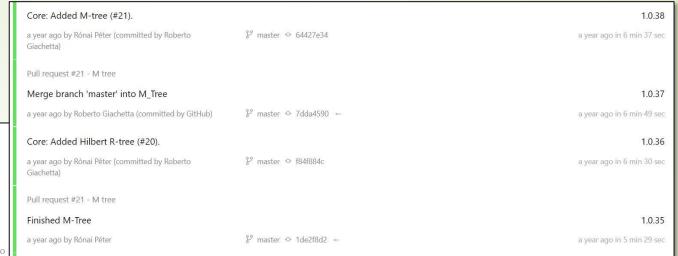

AppVeyor CI

- Folyamatos integrációs szolgáltatás
 - Integrálható a GitHub, GitLab, BitBucket, Visual Studio Team Services platformokkal
- 9
- Nyílt forráskódú projektekhez ingyenesen használható
- https://www.appveyor.com/
- Támogatja a Linux, a Windows operációs rendszereket, több előkészített környezettel (image)
 - Kiemelt .NET és Visual Studio támogatás
- A CI konfigurációt a appveyor.yml fájlban adhatjuk meg

AppVeyor CI – webes interfész

Core: Added M-tree (#21).
a year ago by Rónai Péter (committed by Roberto

aegis

Giachetta)

Current build History

Messages 34 Artifacts Tests Build started git clone -q --branch=master https://github.com/robertogiachetta/aegis.git C:\projects\aegis git checkout -qf 64427e34f338989da19925565681efdb67e46c17 nuget restore src\AEGIS.sln MSBuild auto-detection: using msbuild version '15.5.180.51428' from 'C:\Program Files (x86)\Microsoft Visual Studio\2017\Community\MSBuild\15.0\bin'. Restoring NuGet package NUnit.3.6.1. Restoring NuGet package Shouldly.2.8.2. Restoring NuGet package StyleCop.Analyzers.1.0.0. Restoring NuGet package Castle.Core.4.1.0. Restoring NuGet package Moq.4.7.63. Restoring NuGet package NUnit.ConsoleRunner.3.6.1. Restoring NuGet package OpenCover.4.6.519. Restoring NuGet package SimpleInjector.4.0.7. Restoring NuGet package Microsoft.Win32.Primitives.4.3.0. Restoring NuGet package System.Diagnostics.DiagnosticSource.4.3.0. Adding package 'Microsoft.Win32.Primitives.4.3.0' to folder 'C:\projects\aegis\src\packages' Adding package 'System.Diagnostics.DiagnosticSource.4.3.0' to folder 'C:\projects\aegis\src\packages' Added nackage 'System Diagnostics DiagnosticSource 4 3 8' to folder 'C:\nroiects\aegis\src\nackages'

AppVeyor CI

Például:

```
version: 1.0.{build} # Version format
image: Visual Studio 2017 # Build worker image
platform: Any CPU # Build platform
configuration: Debug # Build Configuration
# Execute script before build
before build:
  - dotnet restore src\MyProject.sln
# Execute build script
build script:
  - dotnet build src\MyProject.sln
# Execute test script
test script:
  - dotnet test src\MyProject.sln
```


Jenkins

- Nyílt forráskódú folyamatos integrációs szolgáltatás
 - Integrálható a GitHub, GitLab, és egyéb projektvezető szolgáltatásokkal
 - Nem nyújt hoszting szolgáltatást, de más vállalkozások kínálnak (pl. CloudBees)
 - https://jenkins.io/
- A Cl konfigurációt a Jenkinsfile adja meg, például:

```
pipeline {
  agent { docker { image 'ubuntu:18.04' } }
  stages {
    stage('build') {
    steps {
       sh 'apt-get install build-essential'
       sh 'make'
    }
  }
}
```

